

Sygn. akt II Cz 3380/19

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Jarosław Tyrpa (spr.)
Sędziowie:	Krystyna Dobrowolska Anna Kruszevska (del.)

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2020 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Wspólnoty Mieszkaniowej budynku przy ul. (...) w K.

przeciwko P. E. i D. E.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Rejonowego dla Krakowa- Śródmieścia w Krakowie

z dnia 26 września 2019 r., sygnatura akt VI C 878/18/S

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sędzia Anna Kruszevska Sędzia Jarosław Tyrpa Sędzia Krystyna Dobrowolska

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy udzielił dalszego zabezpieczenia roszczenia w sprawie z powództwa Wspólnoty Mieszkaniowej budynku przy ul. (...) w K. przeciwko P. E. i D. E. o zapłatę poprzez wpisanie w dziale IV księgi wieczystej o nr (...) dla stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu nr (...), położonego w budynku przy ul. (...) hipoteki w wysokości 1.830,40 zł na rzecz powódki.

Jako podstawę rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy powołał art. 730¹ § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 736 § 3 k.p.c., wyjaśniając, że powódka zdołała uprawdopodobnić zarówno roszczenie, jak i posiadanie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Z przedstawionych dokumentów wynikały zaległości pozwanych na kwotę 1.503 zł, a ponadto powódka powołała się na toczące się postępowanie egzekucyjne z nieruchomości pozwanych. W tym stanie rzeczy, wpis hipoteki jawił się jako właściwy sposób zabezpieczenia, nie zmierzając do zaspokojenia roszczenia ani nadmiernego obciążenia obowiązyanych, gdyż nie uniemożliwia im korzystania z nieruchomości ani jej zbywania.

Suma zabezpieczenia nie może być wyższa od dochodzonego roszczenia wraz z ustawowymi odsetkami, liczonymi od dnia udzielenia zabezpieczenia oraz kosztami wykonania zabezpieczenia i przewidywanymi kosztami postępowania. Wysokość roszczenia wraz z opłatą od wpisu hipoteki i skapitalizowanymi odsetkami na dzień wydania orzeczenia zamykała się w kwocie 1.830,40 zł i w takiej wysokości zostało udzielone zabezpieczenie.

Zażalenie na to postanowienie złożył pozwany P. E., zaskarżając je w całości i zarzucając naruszenie art. 730¹ § 1 k.p.c. poprzez błędne uznanie, że powódka uprawdopodobniła interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, podczas gdy dotychczasowa wysokość udzielonego powódce zabezpieczenia wyczerpuje wysokość nieprzedawnionych roszczeń powódki, która w konsekwencji nie posiada interesu prawnego w udzieleniu dalszego zabezpieczenia.

Żalący wskazał, że powódka nie przerwała biegu przedawnienia roszczeń za lata 2008-2014 oraz za okres 1 stycznia-11 lipca 2015 r., a pozwany poniósł zarzut przedawnienia roszczenia, które we wskazanej części stało się niezaskarżalne i nie może być dochodzone w postępowaniu sądowym. Gdyby zaś powódka zdołała udowodnić roszczenie w pozostałej części, to maksymalna możliwa do zasądzenia kwota wyniosłaby ok. 5.100 zł (plus ewentualne odsetki). Udzielone dotychczas zabezpieczenie w wysokości 13.245,72 zł zdecydowanie przewyższa wysokość nieprzedawnionego roszczenia, a w konsekwencji- powódka nie ma interesu prawnego w udzieleniu dalszego zabezpieczenia.

Żalący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez oddalenie wniosku o udzielenie dalszego zabezpieczenia, domagając się zasądzenia od powódki kosztów postępowania zażaleniowego, ewentualnie- o przyznanie od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Udzielenie zabezpieczenia warunkowane jest zaistnieniem dwóch podstawowych przesłanek w postaci uprawdopodobnienia roszczenia oraz uprawdopodobnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia (art. 730¹ § 1 k.p.c.).

Pojęcie uprawdopodobnienia, interpretowane w powiązaniu z treścią art. 243 k.p.c., należy rozumieć jako surogat udowodnienia, który nie pozwala na uzyskanie pewności co do zaistnienia określonego zdarzenia lub stanu, a jedynie czyni je wiarygodnymi (prawdopodobnymi). Przyspieszony i odformalizowany charakter postępowania zabezpieczającego powoduje, że dla uprawdopodobnienia roszczenia nie jest wymagane przedłożenie niepodważalnych dowodów na tę okoliczność. Uwiarygodnienie zasadności żądania może nastąpić zasadniczo w każdy możliwy sposób i zachodzi już wówczas, gdy w świetle zgłoszonych twierdzeń i dowodów uwzględnienie roszczenia jest prawdopodobną treścią przyszłego orzeczenia. Postępowanie zabezpieczeniowe pełni bowiem funkcję pomocniczą wobec postępowania rozpoznawczego, w związku z czym na etapie rozstrzygnięcia wniosku o udzielenie zabezpieczenia sąd nie bada zasadności zgłaszanego żądania i nie antycypuje ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie. Wszelkie oceny w tym zakresie mają charakter zupełnie wstępny i- z natury rzeczy- pobieżny.

Roszczenie stanowiące przedmiot zabezpieczenia w niniejszej sprawie obejmowało kwotę 1.703 zł powiększoną o ustawowe odsetki do dnia postanowienia o zabezpieczeniu, o którą rozszerzono pierwotnie wytoczone powództwo o zapłatę nieuiszczonych należności z tytułu funduszu remontowego i eksploatacyjnego, obciążających członków wspólnoty mieszkaniowej. Rozszerzenie żądania pozwu dotyczyło świadczeń z powyższego tytułu za okres 1 czerwca 2018 r.- 31 sierpnia 2019 r. i jawi się jako wiarygodne w świetle przedłożonego zestawienia zaległości oraz uchwał o wysokości stawek, w oparciu o art. 14-15 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz.U. z 2019 r. poz. 737 j.t.). Jak już zaś uprzednio zaznaczono, poczynienie szczegółowych ustaleń o faktach z zachowaniem rygorów postępowania dowodowego i przeprowadzenie procesu subsumcji, a także rozpoznanie ewentualnych merytorycznych zarzutów strony pozwanej pozostaje poza zakresem postępowania zabezpieczającego. Precyzyjne i wszechstronne wyjaśnienie wszystkich istotnych aspektów niniejszej sprawy winno bowiem nastąpić w

toku właściwego postępowania rozpoznawczego. W postępowaniu zabezpieczającym sąd nie ocenia merytorycznej zasadności roszczenia i nie antycypuje merytorycznego orzeczenia końcowego co do istoty sprawy. Oczywistym jest przy tym, iż roszczenie stanowiące przedmiot zabezpieczenia w niniejszej sprawie nie uległo przedawnieniu, a kwestia zasadności podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia pierwotnie zgłoszonego roszczenia, wokół której koncentrowały się zarzuty zażalenia, nie ma znaczenia z punktu widzenia spełnienia przesłanek udzielenia zabezpieczenia w odniesieniu do rozszerzonego żądania pozwu. Badając realizację przesłanek przewidzianych w art. 730¹ § 1 k.p.c., sąd odnosi się bowiem wyłącznie do roszczenia, które w świetle wniosku uprawnionego ma podlegać zabezpieczeniu. Godzi się równocześnie zaznaczyć, iż postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia pierwotnie zgłoszonego przez powódkę roszczenia, jako prawomocne, ma moc wiążącą (art. 365 § 1 k.p.c.) i uniemożliwia poczynienie w niniejszym postępowaniu zabezpieczającym odmiennych ustaleń co do wiarygodności tej części żądania pozwu i sumy udzielonego uprzednio zabezpieczenia tegoż roszczenia.

Kwestię posiadania interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia należy rozpatrywać w świetle definicji legalnej zawartej w art. 730¹ § 2 k.p.c. Zgodnie z przywołanym przepisem, interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia występuje wówczas, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego orzeczenia lub osiągnięcie celu postępowania w inny sposób. Równocześnie w art. 730¹ § 1 k.p.c. sformułowano wymóg uprawdopodobnienia istnienia interesu prawnego w miejsce obowiązku jego udowodnienia. Jak już uprzednio zaznaczono, postępowanie zabezpieczające ma charakter pomocniczy względem postępowania rozpoznawczego i jako takie zmierza do udzielenia ochrony prawnej o tymczasowym charakterze, tak, aby zapewnić wykonanie zapadłego orzeczenia lub osiągnięcie celu postępowania co do istoty sprawy. Analizując istnienie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, nie można zatem abstrahować od przedmiotu konkretnego postępowania głównego.

Wymóg uprawdopodobnienia istnienia po stronie powódki interesu prawnego w rozumieniu art. 730¹ § 2 k.p.c. został w okolicznościach rozpatrywanej sprawy spełniony. W oparciu o zgromadzony dotychczas materiał procesowy za wiarygodne należy uznać twierdzenie o niekorzystnej sytuacji finansowej pozwanego, która znajduje potwierdzenie w oświadczeniu o stanie majątkowym i może ubezskutecznić ewentualną przyszłą egzekucję dochodzonego świadczenia. Pozwany osiąga dochody jedynie ze świadczeń opieki społecznej, jest obciążony znacznym zadłużeniem i jako dłużnik pozostaje stroną postępowania egzekucyjnego, w którym egzekucja została skierowana do nieruchomości, stanowiącej jedyny wartościowy składnik majątku żalącego. W tym stanie rzeczy brak zabezpieczenia ze znaczną dozą prawdopodobieństwa może doprowadzić do nieegzekwowalności roszczenia w rozszerzonej części i zniweczenia celu niniejszego procesu w tym zakresie.

Z przedstawionych względów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji niniejszego postanowienia, a to na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy- Kodeks postępowania cywilnego i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 1469).

Orzekaniem o kosztach postępowania zabezpieczającego rządzi zasada unifikacji i koncentracji kosztów, wyrażona w art. 745 § 1 k.p.c. Zgodnie z tą regulacją, o kosztach postępowania zabezpieczającego sąd rozstrzyga dopiero w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie. Koszty te stanowią bowiem element składowy kosztów postępowania rozpoznawczego w sprawie, w której zostało wydane postanowienie zabezpieczające. Do kategorii kosztów postępowania zabezpieczającego zaliczają się z kolei koszty postępowania zażaleniowego toczącego się w następstwie wydania postanowienia o zabezpieczeniu roszczenia, stąd też rozstrzygnięcie w przedmiocie tychże kosztów powinno również nastąpić w orzeczeniu kończącym postępowanie co do istoty sprawy według zasad określonych w art. 98-110 k.p.c.

Sędzia Anna Kruszewska Sędzia Jarosław Tyrpa Sędzia Krystyna Dobrowolska